

Oogstcommissie: voorbereiden op 2026

Inleiding

De oogstcommissie speelt een belangrijke rol binnen de coöperatie, namelijk het bij elkaar brengen van meningen en ideeën voor het komende jaar.

De oogstcommissie heeft als taak te adviseren welke groenten we meer of minder willen hebben, maar inmiddels heeft het advies meer weg van een bundeling van kennis en inzichten die zijn opgedaan. Het document leggen we voor aan de Ledenvergadering, met de vraag dit als advies mee te geven aan de coördinatoren voor het oogstjaar 2026. Met het advies kunnen zij gaan nadenken, rekenen en ontwerpen. Zijn de wensen haalbaar, komen we uit met het beschikbare land, past het in het budget en vast meer zaken waar je aan moet denken als je groenten in grote aantallen wilt telen.

De huidige oogstcommissie kwam op 24 november bij elkaar, aanwezig Ton Spruit, Nellie van Bakkum, Maarten de Voogd, Petra Rijksen en Lia Nottelman en input ontvangen van Danielle Lievaart en Marinka van der Wal.

In het overleg is het gegaan over vragen als

- Welke groenten groeien goed en welke minder?
- Zijn we tevreden met de variatie in de ontvangen groenten?
- Zijn we tevreden met de hoeveelheid groenten?
- Welke lessen hebben we geleerd en willen we doorgeven?
- Welke ideeën hebben we om de boerderij te verbeteren?
- Overige wensen en aanbevelingen.

Vorige jaren is het advies overgedragen aan de tuinder. Maar dit jaar hebben we gewerkt zonder tuinder en is er een Plant, Zaaicommissie (PZC) in het leven geroepen. Het idee is dat we op deze manier door zullen gaan in 2026. Wij dragen het advies aan PZC over. Enkelen van deze commissie (bestaande uit Ingrid, Lia, Nellie, Marian en Maarten) hebben ook plaats in de oogstcommissie.

Naar aanleiding van de enquête (ingevuld door 28 personen) onder de leden/afnemers van de groentepakketten mogen we stellen dat men over het algemeen heel tevreden was. De pakketten waren goed gevuld, we zijn al vroeg in het seizoen gestart en gaan ook nog tot laat in het seizoen door. Op enkele groenten na (bv de groenselderij) zijn alle aangeboden producten ook volgend seizoen weer welkom. Gemist is Palmkool, en soms waren de porties te groot (Andijvie) Hier en daar iets te veel, en te vaak achter elkaar, meer spreiden bij het planten. Niet alles tegelijk maar een week na elkaar.

Ondanks de andere werkwijze, waarbij we niet van te voren de producten besteld hebben, maar deze ad hoc op grond van wat op dat moment verkrijgbaar was, is

het gelukt om een gevuld en gevarieerd pakket uit te geven. We zijn daarom ook trots op iedereen die hieraan heeft bijgedragen.

Een kanttekening is hierbij dat het weer aan alle kanten heeft meegezeten, niet te nat, soms iets te droog, maar dat was op te lossen.

Terugblik op 2025

Een jaar welke we begonnen zonder boer of tuinder en al snel bleek dat dit zo zou blijven. We hebben het met een aantal actieve leden opgepakt, en noemen onszelf de Plant en Zaaicommissie (Nellie, Marian, Ingrid, Lia en later aangevuld met Maarten)

De start van het jaar was een beetje paniekerig, geen boer, maar we moeten aan de slag! Hierdoor is er iets te enthousiast een grotere bestelling van aardappelen en uien gedaan! Dit bleek echt te veel, en er werd besloten om een deel te planten in Zeeland op een stukje land bij de ouders van Eefje. Zo is er zomaar een dependance van de VegaBoerderij geboren! Het bestellen van de overige planten is opgepakt door de min of meer vaste dinsdagmorgen ploeg op dat moment: Nellie, Marian, Ingrid, en Lia). We hielden bij Jongerius (groothandel in biologische planten) in de gaten wat er verkrijgbaar was en bestelden wat wij wilden plaatsen en dachten kwijt te kunnen. Met als eerste resultaat in de kassen heel veel veldsla!!! We ploegden voort met de kennis welke wij van Boerin Roos hadden meegekregen. De groenten in de kas groeiden goed en de eerste uitgifte was al begin april. Terwijl de kas langzaam leeg raakte werd er begonnen op het land buiten. We besloten de bedden weer in de breedte te maken en hebben het veld in teeltvakken verdeeld. Het bleef nog relatief lang fris en we moesten helaas toch een week de uitgifte overslaan. Maar daarna kwam de oogst prima op gang. Om je aan de teeltvakken te houden bleek nog wel een uitdaging, immers kolen vragen heel veel ruimte, en niet te vergeten de aardappelen en pompoenen.

De op advies van een externe adviseur Isabel aangekochte een-asser Maaier, frees is dit jaar veelvuldig ingezet en heeft de harde werkers echt wel tijd bespaard, de grond was vele malen beter te verwerken dan vorig jaar. Het weer zat ook mee, niet te nat. De Wadi hebben we dit jaar niet echt nodig gehad.

Na bodemonderzoek liepen we weer tegen een nieuwe uitdaging aan, de vervuiling kunnen we misschien de baas worden door de grond flink op te hogen. Vanaf dat moment zijn de bedden steeds opgehoogd met (compost) grond voordat er nieuwe aanplant in ging.

Dit jaar hebben we de gewenste hoeveelheid en variatie redelijk kunnen waarborgen. Met name hoogzomer waren de pakketten regelmatig vol en groot.

Begin november zijn we begonnen met een uitgifte in de 2 weken, (terwijl er vorig jaar op 8 november de laatste uitgifte was!) en het lijkt erop dat we het jaar vol kunnen maken.

We hebben ook enkele nieuwe producten uitgeprobeerd; zoals Meloenen, en zoete aardappel. Beide in de kas. Het werkt, maar de meloenen vragen veel ruimte en de smaak viel niet helemaal mee. Ook 4 watermeloen planten gekregen waarvan we 5 heerlijke grote meloenen hebben kunnen oogsten.

Te weinig om echt in het pakket te doen, maar voldoende om de leden te laten proeven bij de uitgifte. De zoete aardappel moet nog worden geoogst bij dit schrijven, we laten ons verrassen!

Mede door de inzet van een aantal actievelingen is het gelukt ook de aardappelen vanuit Zeeland op onze borden te krijgen! En een voordeel bleek, op het terrein in Zeeland staan vele appel, noten en peren bomen waarvan wij ook mochten plukken! Hiervan hebben we heerlijke moes en taarten kunnen maken!

Wat nemen we mee naar 2026

Vorig jaar is gewerkt met afgewogen zakken bonen, tomaten etc en het binden van groenten als -boerenkool, radijsjes etc. was een waardevolle verbetering. We zijn dit jaar begonnen met verzamelen van doosjes/bakjes voor met name de soms kwetsbare tomaatjes. Ook weer een aanzienlijke verbetering.

Meer kruiden stond op het lijstje van meenemen naar dit jaar, dat is niet helemaal gelukt. We nemen dit weer mee naar 2026.

Uitgifte van aardappels: scheiden op grootte! De een wil graag grote een ander geeft de voorkeur aan kleinere.

Een vorig jaar gevraagd item, spoelen van de groeten voor uitgifte. Spoelen is dit seizoen niet heel nodig geweest, er is over nagedacht maar uiteindelijk niet echt uitgewerkt en toegepast. We houden het in de gaten.

We merken op dat de 'boekhouding' van het land nog steeds niet goed op orde is. Met wisselteelt, strokenteelt en combinatieteelt lopen we het risico niet meer te weten wat waar heeft gestaan. We gaan een goed overzicht maken op een whiteboard van de tuin met daarop precies wat waar staat. We zullen bedden nummeren, en groente paaltjes met namen schilderen.

De kas beter benutten

De kas kan beter benut worden. Tussen/onder de tomaten kan bv andere groenten worden gekweekt. De kas zal ook gebruikt worden om op te kweken.

Het land beter benutten

Sommige groenten zijn wel gewenst, maar doen het niet goed op kleigrond. Voorbeelden daarvan zijn wortelen. We hebben dit jaar wortelen gezaaid in een gleuf met zand, dit lijkt een succes en zullen we komend jaar weer doen. helaas is een deel van de wortelen en pastinaak dan weer opgegeten door muizen!

Naast de kassen op het 'vergeten land' is waar we niet veel mee doen. hebben we de knoflook gepoot omdat deze heel lang moet staan.

De compostbakken vergen nog steeds de aandacht. We zullen er een bord bij plaatsen waar precies op staat wat er wel en niet op mag worden gegoid.

Een idee is de roofvogelpalen weer terug te zetten. Is een mooi verhaal en het lijkt te werken.

2026 Nieuwe uitdaging:

Door het wegvallen van Jongerius (biologische plantenkweker) is het heel onzeker of en hoe we in 2026 biologisch plantgoed kunnen verkrijgen! Om hierop in te spelen zijn er al diverse zaden besteld en oriënteren we ons in het zelf opkweken van de plantjes! Veel werk maar ook wel weer een mooie uitdaging welke we aangaan!

Bijlage: Aanvullende wensen en adviezen

Hoeveel groenten willen we eigenlijk standaard in het pakket?

Advies: 3 hoofdgroentes, minimaal 2 bijgroentes 1 keuzegroente

Wij zijn gewend dat elk pakket zoveel mogelijk het zelfde is. Maar de natuur laat ons hierbij wel eens in de steek. De groente is niet altijd evenveel even mooie/grootte op hetzelfde moment! Advies is om vaker keuzegroenten aan te bieden.

Er lijkt soms wat verschil in kwaliteit bij de uitgifte op vrijdag of zaterdag.

Advies: Als op vrijdag ook voor zaterdag wordt geoogst, houdt dan de helft mooie, grootte, groente apart (nog niet naar uitgifteruimte brengen) zodat er op zaterdag ook met mooie groente gestart kan worden.

Advies: Vers oogsten op zaterdag! En niet op vrijdag al de mooiste producten van het land halen, wat overlaten voor zaterdag!

Bonus/keuzegroenten ook in grotere porties aanbieden, misschien later neerzetten, de eerste klanten hebben al de beste keuze, die krijgen dan niets extra's

Groenten welke veel werk vragen? Wel niet blijven uitgeven?

Advies: mensen zelf laten oogsten.

Meer kruiden

Advies: een kruidentuin maken. Zelf laten plukken van kruiden.

Hulp bij oogst en uitgifte

Het blijkt dat er voor hulp bij oogst en uitgifte zeer regelmatig een extra oproep gedaan moet worden.

Advies: We roepen iedereen op om af en toe te komen helpen!!!!

Plan voor het ophalen van je groentetas eens in de maand een uurtje extra!

Bij te weinig mensen voor de vrijdag oogst al op donderdag vooroogsten, aan geven aan de leden dat dit ook kan gaan ten koste van de kwaliteit!!!

Soms niet helemaal duidelijk voor een vrijwilliger die niet vaak op de tuin is wat er precies geoogst kan/moet worden:

Advies: Op donderdag door de coördinator een "oogstpaal" laten plaatsen bij de producten die geoogst moeten worden. En het bednummer noteren welke duidelijk op een plattegrond te vinden moet zijn!

Uitgifte:

Advies: Helpers bij de uitgifte maken notities van wat zij horen van mensen die hun pakket komen ophalen. Deze notities terugkoppelen naar de coördinator. Ideeën/opmerkingen bus neerzetten waar men tips en opmerkingen in kan achterlaten.

Uitgifte per dag bijhouden, is er structuur? En zoja wat is die structuur?

Evaluatie gesprek van uitgifteteam met de coördinatoren plannen.

Producten aangeven ipv dat men zelf pakt, bij dubbel pakket een grote stuks ipv 2 stuks?

Overige ideeën / opmerkingen:

Meerjarige producten zoals rabarber

Tomaten planten buiten planten. (Vlees tomaten!)

Bord aan de weg vervangen! Groter en meer informatie!

Samenwerking met kringloopwinkel

Bij gemeentehuis bord plaatsen. Meer naamsbekendheid verkrijgen.

Wel of geen oogst commissie op deze manier.

